

Studietur til Beograd – Informations praktikanter

Vi tog afsted fra Københavns Lufthavn onsdag den 7. november ad to omgange. Første hold fløj direkte til Beograd om morgenen, mens de resterende fløj til den serbiske hovedstad om aftenen med en mellemlanding i Frankfurt undervejs.

Med på turen var ni praktikanter og én praktikantvejleder. Det vil sige, at der desværre var et enkelt afbud, efter vi afleverede ansøgningen.

Vores to studiebesøg havde vi allerede lagt dagen efter ankomsten, torsdag den 8. november.

Vi startede hos netværket af undersøgende journalister, BIRN, der står for Balkan Investigative Reporting Network. Her fortalte to af netværkets journalister om deres oplevelser som undersøgende journalister i Beograd. Den kvindelige journalist, Maja Zivanovic, der er Serbien-korrespondent, fortalte blandt andet, at hun havde haft politibeskyttelse i en periode, men at hun selv besluttede sig for at opsige dem, fordi de snarere end at beskytte hende overvågede hendes journalistik. Den mandlige journalist, Filip Rudic, der ligeledes er Serbien-korrespondent, fortalte blandt andet, hvordan det var at interviewe tidligere krigsforbrydere, der stadig har høje poster i det serbiske regeringsapparat. Han fortalte en anekdote om, hvordan han blev skældt ud af en af krigsforbryderne, efter at han havde spurgt kritisk ind til hans fortid.

Efterfølgende var vi på redaktionsbesøg på det undersøgende, serbiske medie KRIK (Crime and Corruption Network), der især arbejder med at afsløre korrupsionsskandaler og ulovlige forhold hos magthaverne i Serbien. Deres arbejde er yderst farligt, da ytringsfriheden i Serbien er meget indskrænket og en af journalisterne fortalte os om, hvordan hendes hjem var blevet endevendt af ukendte gerningsmænd, efter hun havde skrevet en kritisk artikel om en minister. Derudover talte vi også om kønsfordelingen på redaktionen sammenlignet med vores egen i Informations gravergruppe. Herhjemme er vi nemlig kun mænd, mens størstedelen i Beograd var kvinder. Ved mødet talte vi blandt andet med journalisterne Bojana Jovanovic, Dragana Peco, Jelena Radivojevic og Milica Vojinovic.

Vi gik bevidst efter at besøge de undersøgende journalistiske netværk i Serbien, da undersøgelser viser, at pressefriheden er stærkt indskrænket i Serbien. Det var et billede, der blev bekræftet med de to studiebesøg, hvor journalisterne over en bred kam meldte om, at deres arbejde ikke var uden alvorlige risici. Mest af alt var det dog slående, hvor svært de har ved at komme i kontakt med de relevante kilder. Politikere stiller ganske enkelt ikke op. Og dem, der afslører dem, vil helst være anonyme. Særligt hos BIRN gik de i detaljer med, hvordan de prøvede at bruge navngivne kilder og foreholde kritikken til den angrebne part – noget, der mildt sagt er en udfordring i et politisk system, hvor tavsheden regerer.

Efter studiebesøgene kastede vi os over de journalistiske projekter, vi hver især havde planlagt hjemmefra.

Morten Madsen og Frederik Timm Bentsen tog sig af den omfangsrige baggrundsartikel om, hvordan de store magter kæmper om herredømmet i Serbien. De var blandt andet til et møde om mulig optagelse i NATO, ligesom de interviewede adskillige kilder.

Martin Bahn, Rasmus Friis og fotograf Peter Nygaard Christensen lejede en bil og kørte til Presevo, en albansk enklave nær grænsen til Kosovo for at lave en reportage med de lokale. Nyhedskrogen er de aktuelle forhandlinger mellem regeringerne i Pristina og Beograd om en ny grænse, der skal føre serbiske enklaver i Kosovo og albanske enklaver i Serbien tilbage til de lande, de føler, de hører til. Noget, flere højtstående EU-politikere mener kan rive op i gamle sår.

Desuden fik vi bekræftet de serbiske politikeres tavshed over for offentligheden. Mange var frustrerede over, at vi som danskere vidste mere om grænsedragningen, end de selv gør.

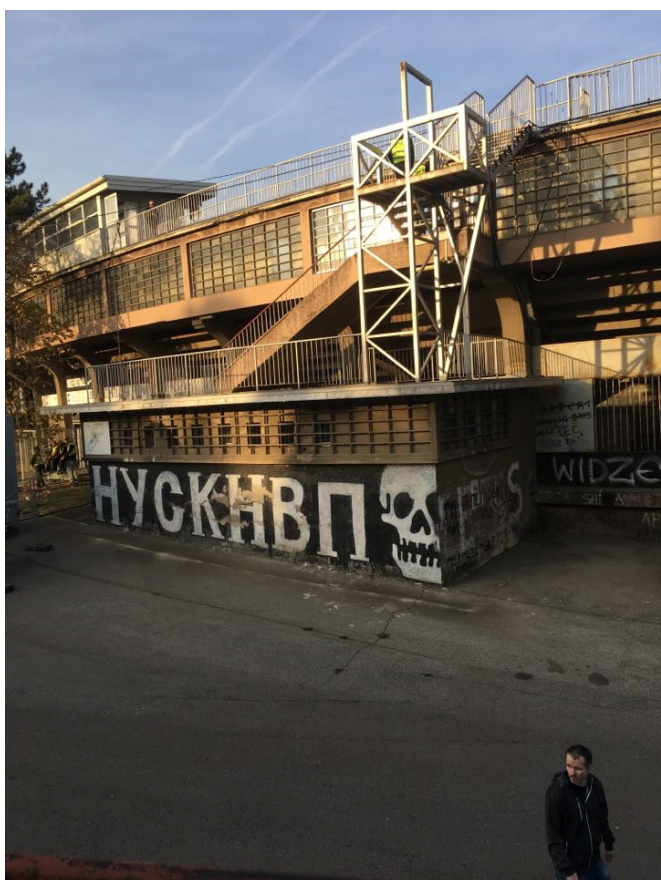
Nikola Gøttsche og Nanna Søndergaard fulgte forfatter Jan Sonnergaards spor i Beograd, hvor han tilbragte sine sidste dage, inden han døde af et hjerteanfald.

Jakob Stein og Filiz Yasar undersøgte den serbiske maskulinitet og var blandt andet til fodboldkamp på det lokale stadion, ligesom de interviewede en drag queen kort før en optræden. Et show, der i sig selv måske er en indikation om en opblødning af kønsrollerne i landet.

Undervejs benyttede vi os af to fixere, én i Beograd og én i Presevo. Peter Nygaard Christensen fotograferede til alle historier, men undervejs hyrede vi også en lokal fotograf, da Peter tog til Kosovos grænse.

Vi ønsker at sige tusind tak til Kreds 1 for støtten til vores studietur.

Herunder følger et par fotos fra turen:

Fotos: Jakob Stein

Foto: Morten Madsen